

LUKIOT JA TOISEN ASTEEN AMMATILLISET OPPILAITOKSET - TUNNUSTUSPALKINNOT

Sanna Jääskeläinen / Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu
Opettaja Tuula Uusi- Hallila

AALTOJEN MAJAKANVARTIJA

Jäinen tuuli toivotti hänet tervetulleeksi. Hän kaipasi saman tien takaisin tyyneen mereen, mutta tiesi toiveensa turhaksi. Yrittäessään väistää viiman pistävää kosketusta hän kirosi jälleen ikuista velvollisuuttaan, jonka miellyttävyyttä ei lainkaan lisännyt se, että velvollisuus oli täytettävä. Kerran oli ollut lyhyt aika, kun hänen ei ollut tarvinnut käydä saarella vuosikymmeniin, mutta se ilo oli ollut takanapäin jo vuosisatojen ajan.

Hän kompuroi ylös jyrkkää, sileää kallionrinnettä, kunnes saapui majakalle. Se oli rakennettu kalliojyrkänteelle, joka laski mereen äkkijyrkästi kaikkialla tornin ympärillä. Sen joskus niin vahvoissa seinissä oli valtavia aukkoja, jotka meri oli syönyt kiviseen perustaan. Alituinen voimakas tuuli oli pudottanut tummia tiiliä alas sen huipulta, joka oli korkeammalla kuin yhdenkään laivan masto. Sisällä seinän aukoista näkyvät rautaiset kierreportaat olivat läpiruostuneet ja askeleen olivat murtuneet monin paikoin. Majakka näytti siltä, että sen olisi pitänyt sortua jo aikapäiviä sitten.

Jyrkänteen reunalla seistessään hän katseli rakennusta levollisesti. Hän tunsu samaan aikaan ristiriitaista kiintymystä ja vihaa. Majakan näkeminen sai hänet aina tuntemaan olon oudon lämpimäksi, ja rakkaus rakennusta kohtaan sai hänet aina palaamaan, vaikka hänen tehtävänsä majakanvartijana olikin epämiellyttävä.

Ajatus sai synkän hymyn nousemaan hänen kasvoilleen. Epämiellyttävä? Sääliittävä yritys kuvata kaikkea hänen tehtävästään koitunutta vihaa ja tuskaa. Vihaa, jonka velvollisuus hänessä synnytti, ja tuskaa, jonka kuivalla maalla kävely ja kylmydessään pistävä tuuli hänessä aiheutti. Hänen, vain hänen täytyi kestää! Ei vain tänään tai huomenna, ei muutamien päivien ajan, ei sadan tai tuhannen vuoden ajan, ei, vaan ikuisuuden! Vain yhden täytyi kestää, kestää tuulen jäinen kosketus, kestää kylmän kallion tuntu allaan, kestää rakkaan majakan rapiseminen meren syvyyksiin päivä päivältä, viikko viikolta, vuosi vuodelta, vuosisata vuosisadalta...

Äsken jälleennäkemisestä syntynyt lämpö ei äkkiä enää ollut läsnä, ja entistä hyytävämältä tuntuva tuuli yritti ulottaa sormensa yhä syvemmälle hänen sisäänsä. Hän värähti tahtomattaan ja suuntasi katkerana kulkunsa majakan kyljessä saan armoilla sinnittelevään pieneen majaan.

Sisällä oli pimeää, mutta kuten aina hänen silmänsä tottuivat valon puutteeseen nopeasti. Hänen edessään aukeni pieni huone, joka kalustuksensa puolesta näytti siltä, että siellä saattaisi asua joku. Hän ei antanut asuttavuuden tunnun häiritä itseään, vaan jatkoi matkaansa huoneen takaseinustalle komeroa muistuttavan tiilirakennelman luo. Sen sisällä oli kanisteria muistuttava astia, joka oli täynnä vihreää, läpikuultavaa nestettä. Hän nosti sen ja kääntyi palatakseen huoneen ovelle, mutta sängyllä makaava hahmo sai hänet seisautumaan hetkeksi.

Ihminen makasi sängyllä silmät kiinni. Sen uurteiset kasvot näyttivät melkein levollisilta huoneen hämärässä. Sen toinen riutunut käsi makasi rinnan päällä viltin reunaa puristaen, nimettömässä oli kultainen rengas. Kapean rintakehän saattoi melkein kuvitella nousevan ja laskevan hiljaisuudessa, ja jos ei paremmin olisi tiennyt, ihmisen olisi voinut kuvitella olevan vielä hengissä.

Hän huokaisi ja nosti kanisterin paremmin syliinsä. Näky oli surullinen. Ihminen muistutti häntä vanhoista hyvistä ajoista, jolloin huoli majakan aavemaisesta valosta ei ollut kuulunut hänelle, ainakaan hetkellisesti. Kääntämättä katsettaan pois ihmisestä hän kallisti päätään. Se oli joskus ollut hyvä palvelija, mutta kovin lyhytaikainen. Auttaessaan ihmisen saaren vankeuteen ja hänen

palvelukseensa hän ei ollut arvannut, kuinka vähän aikaa se eläisi, kuinka vähäksi aikaa siitä olisi iloa majakanvartijana.

Kun kanisterin paino alkoi käydä epämukavaksi, hän kääntyi jatkamaan matkaansa ulos. Hän ei oikeastaan edes tiennyt, minkä takia hänellä oli pakottava tunne seisahtua nähdessään sängyllä makaavan elottoman hahmon, oli ollut ihmisen parin sadan vuoden takaisesta kuolemasta lähtien. Muistojenکو takia? Ehkä. Kenties kerran löydetty ja kerran menetetty vapaus majakanvartijan velvollisuudesta sai hänet muistamaan, miksi hän vihasi saarta niin. Toisaalta kuihtuvan ihmisen outo kauneus muistutti häntä hänen rakkaudestaan majakkaan, joka sekin rapistui tuhoaan kohti, vaikkakin kiduttavan hitaasti. Vaino nousi hänen kasvoilleen, kun hän huomasi niin pienen asian aiheuttavan sellaisia ajatuksia. Sängyllä ei kuitenkaan maannut muuta kuin ihmisen kuori, ikuisesti nukkuva muisto hänen palvelijastaan.

Ulos selvittyään häntä tervehti tuttu tuuli ja hän kaipasi takaisin seinien suojaan nopeasti. Hän avasi majakan painavan puisen oven, astui sisään ja veti oven perässään kiinni, vaikka seinän ammottavista aukoista olisi mahtunut kulkemaan sisään vaivatta. Keskellä onttoa rakennusta rusehtavan ruosteen valtaama kapea kierreportaikko kohosi ylemmäs, kunne se katosi pimeyteen. Se näytti vaarallisen huteralta. Tietäen, ettei majakka tulisi koskaan pettämään häntä, hän lähti nousemaan portaita pelkäämättä.

Portaat loppuivat ylhäällä toiseen suljettuun puuoveen. Sen alta heijastui aavistuksenomaisesti heikkoa vihreää valoa, joka sai portaiden ruosteen näyttämään kuolleenharmaalta. Noususta väsyneenä hän astui sisään, laski kanisterinsa maahan ja nojasi seinään hetken ennen kuin ryhtyi katselemaan ympärilleen.

Huoneen ainoa esine oli keskikorokkeelle asetettu suuri poltin, jonka lasisen säiliön päällä paloi pieni vihreä liekki. Säiliön pohjalla oli pieni määrä vihreää nestettä, joka vähän kerrallaan ruokki heikkoa liekkiä. Hän muisti, kuinka hänen palvelijansa oli aikanaan ihmetellyt liekin kirkkaanvihreää väriä ja ehdottanut sen sijaan keltaista, jota ihminen oli itse tuntunut pitävä luonnollisempana. Hän oli selventänyt, että keltainen oli auringon väri siinä, missä meri piti eniten vihreästä. Ihminen oli huomauttanut, että laivat että laivat suunnistivat keltaisen valon perusteella eivätkä ehkä osaisi varoa vihreää. Tahtomaton virne nousi hänen kasvoilleen, kun hän muisti silloisen ilkeän hymynsä kertoessaan ihmiselle, ettei tämän majakan valo ohjannut laivoja.

Virne edelleen kasvoilla hän kävi hakemassa kanisterin oven vierestä ja täytti lasisäiliön äärimmilleen vihreällä nesteellä. Uudessa voimassaan liekin valo täytti huoneen vihreydellä, joka pakeni ulos merelle lasittomista ikkunoista. Äkillinen voimakkuuden tuntu valtasi hänet. Tietäen, ettei hän ollut ainoa, johon valo vaikutti, hän katsahti majakan ikkunoista merelle, ja väistämätön riemu valtasi hänet. Meren vielä äsken peilityni pinta alkoi rikkoutua aaltojen alkaessa nousta syvyyksistä.

Kaivaten meren kosketusta hän sieppasi kanisterin mukaansa, lähti huoneesta ja kiirehti alas. Portaikko tuntui pidemmältä kuin ylös noustessa. Hän riensi majakasta ulos, palautti kanisterin alkuperäiselle paikalle majaan ja palasi ulos kalliojyrkänteiden reunalle. Katse vahvistuvan meren yllä vaeltaen ja silmät näkymää ahmien hän jänosi veden kosketusta. Vihreä valo täytti hänet samalla voimakkuudella, jolla se täytti meren jokaisen vaahtopäisen aallon ja saaren jyrkkiin kallioihin lyövä tyrskyn. Hän näki meren voiman kasvavan, kun se kohtasi majakasta loistavan vihreyden ja voimakkuuden tuntu pakotti hänet sulkemaan silmänsä nautinnosta. Hän ei hyvästellyt ihmistä, ei majakkaa, ei saarta, eikä vastustellut, kun seuraava aalto pyyhkäisi saaren yli valtavana vesimassana ja vei hänet mukaansa meren kuohuihin.

Lämmin vesi toivotti hänet tervetulleeksi. Hän unohti saaren ja majakan ja tunsu yhtyvänsä myrskyävään mereen, josta oli tulossa jälleen voittamaton. Hän nauroi. Tietäen, ettei yksikään laiva voisi nyt uhmata merta, ja tietäen, että joku olisi aina tarpeeksi typerä sitä yrittääkseen hän nautti tuhoa enteilevästä valosta. Vesi oli muuttanut sen kelmeäksi.